

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Benešova základní škola Plzeň, Doudlevecká 35

Doudlevecká 35, 301 00 Plzeň

Identifikátor školy: 600 069 532

Termín konání inspekce 8. - 14. února 2005

Čj.:	d2-1011/05-2166
Signatura:	kd4zy129

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem příspěvkové organizace Benešova základní škola Plzeň, Doudlevecká 35 je Město Plzeň se sídlem náměstí Republiky 1, 306 32 Plzeň. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla zařazena Rozhodnutím MŠMT pod čj. 29 279/02-21 s účinností od 1. ledna 2001.

Subjekt sdružuje:

1. Mateřskou školu	s kapacitou 26 dětí
2. Základní školu	s kapacitou 540 žáků
3. Školní družinu	s kapacitou 50 žáků
4. Školní jídelnu	s kapacitou 500 jídel

V době inspekce navštěvovalo školu v devíti ročnících 361 žáků zařazených do 16 tříd.

Škola se řídí vzdělávacím programem Základní škola.

Zrekonstruovaná budova Benešovy základní školy Plzeň, Doudlevecká 35 je památkově chráněna. V roce 2005 oslaví 80. výročí svého založení.

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005 v mateřské škole, ve výuce českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, výtvarné výchovy a praktických činností na prvním stupni základní školy a v předmětech český jazyk, matematika, hudební, rodinná a občanská výchova na druhém stupni.
2. Průběh a výsledky vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005 v mateřské škole, ve výuce českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, výtvarné výchovy a praktických činností na prvním stupni základní školy a v předmětech český jazyk, matematika, hudební, rodinná a občanská výchova na druhém stupni.
3. Tematicky zaměřené inspekce: „Výchova k lidským právům a toleranci“, „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů“ a „Přijímací zkoušky na střední školy“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

Ve školním roce 2004/2005 zabezpečuje vzdělávání v základní škole celkem pětadvacet pedagogických pracovníků. Výuku sledovaných předmětů na prvním stupni zajišťovalo sedm pedagogů s vysokoškolským vzděláním pedagogického směru a s kvalifikací pro první stupeň základní školy. Čtyři vyučující mají odbornou kvalifikaci pro výuku na druhém stupni. V šestém až devátém ročníku byla výuka sledovaných předmětů realizována jedenácti učiteli s odbornou kvalifikací pro druhý stupeň. Vedení školy se při přidělování úvazků snaží v rámci možností zohledňovat odbornost členů pedagogického sboru.

Organizaci činnosti a provozu školy upravuje Organizační řád. Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, oba s odbornou kvalifikací pro druhý stupeň. Chybějící odbornost pro první stupeň u obou řídicích pracovníků se negativně projevila ve stagnaci metod a forem

práce vyučujících prvního až pátého ročníku. Delegování pravomocí je zakotveno formou pracovních náplní. Celkově je řízení školy efektivní.

Vnitřní informační systém tvoří pravidelné týdenní porady vedení a navazující provozní porady jednotlivých úseků, které jsou svolávány jednou do měsíce. K přenosu informací přispívají především každodenní osobní kontakty vedoucích pracovníků školy se zaměstnanci, nástěnky a vnitřní elektronická pošta. Je využíván i přístup k internetu. Informační systém je kvalitní, umožňuje včasnou informovanost všech zaměstnanců.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Zápisy z jednání obsahují relevantní informace. Dalšími poradními orgány jsou metodické sdružení prvního stupně, předmětové sekce a garanti předmětů na druhém stupni. Scházejí se podle potřeby, minimálně pětkrát v průběhu školního roku. Činnost metodického sdružení prvního stupně je málo efektivní, jeho vliv na zkvalitnění výuky v oblasti metod a forem práce nebyl v průběhu inspekční činnosti patrný. Ředitel a jeho zástupkyně provádějí kontrolní činnost podle zpracovaných plánů kontrol, které zahrnují všechny oblasti chodu zařízení. Průběh vzdělávání je kontrolován plánovanými hospitacemi. Z každé hospitace je pořízen zápis se závěry a doporučeními, k nimž se hospitovaný může při rozboru vyjádřit. Vyučujícím je umožněno dále se vzdělávat ve svých odbornostech. Jejich zájem je korigován potřebami školy a nabídkou vzdělávacích center. Přenos nových poznatků do výuky byl pozorován v práci jen některých vyučujících. Hodnocení zaměstnanců je prováděno vedoucími úseků dvakrát ročně při stanovení výše osobních příplatků a odměn. Kritéria hodnocení jsou zpracována a ve škole zveřejněna. Ředitel vyžaduje od zaměstnanců zodpovědné plnění všech úkolů a dodržování stanovených termínů, využívá a oceňuje osobní iniciativu zaměstnanců.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k počtu žáků má škola velmi dobré prostorové podmínky. Pro její provoz slouží 29 učeben, z toho 13 odborných, tělocvična a hřiště s umělým povrchem. U kabinetů jednotlivých předmětů jsou skladové prostory s dostatečným množstvím potřebných pomůcek a učebních textů.

Nábytek ve třídách je zánovní, udržovaný. Vkusně a upraveně působí společné prostory školy. Výzdoba některých kmenových tříd postrádá nápaditost. Vybavení školy názornými pomůckami, encyklopediemi, výukovými programy, didaktickou a výpočetní technikou má velmi dobrou úroveň. Žáci používají ucelených řad učebnic a pracovních sešitů. Pro zpestření výuky vyučující zařazují i pomůcky vlastní výroby.

Potřebné odborné publikace jsou zastoupeny v dostatečné míře. Učitelům jsou k dispozici v učitelské knihovně, popřípadě v kabinetech jednotlivých předmětů. Žáci mají možnost výpůjček v žákovské knihovně.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je účelné a systematické. Vychází z kontrolní činnosti a z podnětů metodického sdružení, předmětových sekcí a garantů. Postihuje péči o budovy, kmenové a odborné učebny, společné prostory, sociální zařízení, školní jídelnu, sportoviště a venkovní areál školy.

V rámci kontrolní činnosti věnuje vedení školy využívání materiálních zdrojů pozornost. Vliv kontroly je patrný na čistém a estetickém prostředí školy.

K odpoledním zájmovým aktivitám žáků i veřejnosti slouží školní tělocvična a školní hřiště.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola vzdělává žáky podle schválených učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Na druhém stupni je výuka ve třídách s označením „B“ realizována podle Modelového učebního plánu s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50. Reálná výuka a rozvrh hodin výše uvedených tříd v tělesné výchově není v souladu s učebním plánem v hodinové dotaci předmětu. Ve školním roce 2004/2005 v období do 31. prosince 2004 a v období od 1. ledna 2005 do doby konání kontroly bylo zjištěno porušení výše uvedených právních předpisů tím, že ve třídách VI. B, VII. B, VIII. B a IX. B škola vyučuje místo stanovených pěti hodin tělesné výchovy v týdnu pouze tři hodiny. Výuka je řízena platnými učebními osnovami. Dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávacího procesu.

Kontrola naplňování učebních osnov je pravidelná. Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou neprodleně realizována.

Rozvrh hodin zohledňuje psychohygienické zásady. Školní řád pro žáky obsahuje požadovaná ustanovení a stanovuje jejich práva i povinnosti. Provozní řády odborných učeben jsou zpracovány a vyvěšeny.

Informační systém vůči žákům je založen na jejich každodenním kontaktu s vyučujícími a třídními učiteli a na pravidelných třídnických hodinách. K průběžnému přenosu informací rodičům slouží žákovské knížky. Kromě plánovaných třídních schůzek (čtyřikrát ročně) mohou rodiče využít možnosti pravidelných konzultačních hodin, po dohodě s vyučujícími kdykoliv. V případě vzdělávacích nebo výchovných problémů je využívána možnost telefonického kontaktu s rodiči nebo pozvání do školy dopisem. Informační systém vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je funkční.

Souhrnné informace o charakteru, organizaci a aktivitách školy jsou zpracovány ve výroční zprávě. Škola vydává vlastní informační bulletin. Aktuálně je veřejnost informována i články v regionálním tisku.

Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Její činnost se řídí ročním plánem a realizuje se zejména v oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a v poradenství pro volbu povolání. V minimálním preventivním programu je důraz kladen na vytváření zdravého klimatu školy a třídních kolektivů i na smysluplné využití volného času. Žákům je nabízen výběr ze dvou volitelných a jednoho nepovinného předmětu a z třiatvacekti kroužků. Preventivní program je každoročně vyhodnocován a závěry jsou zveřejněny ve výroční zprávě o činnosti školy. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

První stupeň

V rámci inspekční činnosti byly na prvním stupni základní školy hospitovány hodiny českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, výtvarné výchovy a praktických činností.

Dlouhodobé plánování výuky, časová dotace předmětů a členění učiva vychází ze schváleného vzdělávacího programu. Návaznost probíraného učiva na předcházející témata byla zajištěna. Metodické sdružení je ustanoveno, pracuje podle ročního plánu. Sledované

hodiny byly dobře připraveny. Stanovené cíle výuky byly reálné a úměrné aktuálnímu stavu třídy.

Z přehledu o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků vyplývá, že se dále vzdělávají, v rámci metodického sdružení si nové poznatky předávají. V hospitovaných hodinách byl vliv sebevzdělávání málo patrný.

Výuka probíhá v prostorných třídách vyzdobených žákovskými pracemi, nástěnnými přehledy učiva a květinami. Jejich estetická úroveň je velmi dobrá, učební prostředí pro žáky je většinou podnětné. Prostorové možnosti učeben nebyly využity, výuka byla realizována převážně v lavicích. Vyučující preferovali učebnice, pracovní sešity, tabule, nakopírované texty, někdy i modely a názorné pomůcky.

V oblasti metod a forem práce převažovalo málo efektivní frontální pojetí. Využití prvků moderní soudobé pedagogiky se objevilo zcela ojediněle. Hotové poznatky byly žákům předávány většinou na úkor aktivních činností a možností hledat a objevovat příčinné souvislosti, včetně využití dostupných informačních zdrojů. Stereotypní stavba hodin často neskýtala příležitost pro relaxaci žáků. Upřednostňovány byly didakticky nepřilíš vhodné soutěživé hry, často zaměřené na rychlost splnění úkolu. Samostatná práce žáků někdy postrádala diferenciaci v závislosti na jejich individuálním tempu. Obsahově navazovala na předchozí učivo. Při plnění zadávaných úkolů byla poskytována pomoc a oceňována snaha. Výrazným pozitivem bylo uplatňování mezipředmětových vztahů. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Nápaditá vstupní motivace byla zaznamenána ojediněle. Průběžná motivace v některých sledovaných hodinách byla účinná a přirozená. Pobídkou se stávalo i motivačně laděné hodnocení.

Interakce a komunikace byly funkční, většinou jednostranně zaměřené ve vztahu učitel - žák. Vzhledem k převaze frontální výuky bylo méně prostoru věnováno komunikaci mezi žáky navzájem. Osobnost žáka byla respektována, žáci byli vedeni k vzájemné toleranci.

V oblasti hodnocení se vyučující zaměřovali na průběžné hodnocení, závěrečné hodnocení nebylo zastoupeno převážně z časových důvodů. Ojediněle byla zvolena účinná forma sebehodnocení žáků.

Výuka probíhala v klidném, estetickém prostředí. Žáci projevovali o vzdělávání zájem a byli aktivní.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy měly průměrnou úroveň.

Druhý stupeň

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce

Aktuální příprava pedagogů na výuku českého jazyka byla odlišná. Většina hospitovaných hodin byla velmi dobře promyšlena a připravena po stránce obsahové a metodické i z hlediska využití názorných pomůcek. Jen v části hodin byly vzdělávací cíle stanoveny a realizovány s ohledem na aktuální schopnosti a možnosti žáků. Ve všech hodinách probírané učivo navazovalo na předchozí témata. Výklad byl srozumitelný, věcně správný.

Učebny jsou dostatečně prostorné, světlé, s možností zastínění. Ve sledovaných hodinách měli žáci k dispozici učebnice, jazykové příručky, slovníky, literární publikace, popřípadě obrazový materiál. Vyučující doplňovali výuku zajímavými nakopírovanými úkoly a texty pro jednotlivé žáky, dvojice a skupiny. V části hodin byly užity pouze učebnice. Chyběly jazykové příručky i nástěnné přehledy učiva pro dané téma.

V průběhu zpravidla velmi dobře zorganizované výuky byli žáci vedeni k aktivnímu získávání vědomostí. Jednotlivé učební činnosti na sebe téměř vždy logicky a plynule navazovaly, byly v souladu se stanovenými cíli hodin. Výklad učiva byl přehledný, přesný, bez zbytečné verbalizace. Na procvičování učiva byl dostatek času, práce s chybou byla efektivní. Mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva i aktuální informace související s probíraným učivem byly uplatňovány. Podněty pro emocionální, estetickou a morální výchovu žáků, které poskytovalo učivo, byly využívány. V některých hospitovaných hodinách převládalo jednotvárné frontální vyučování s výrazně dominantní pozicí pedagoga. Psychohygienické podmínky nebyly porušovány, převládající jednotvárnost výuky však snižovala zájem žáků a jejich aktivitu.

Ve většině sledovaných hodin byla úvodní motivace nahrazena pouze oznámením cíle hodiny. Někdy byli žáci motivováni problémovými otázkami nebo zajímavými tvořivými úkoly. Na činnostní prvky výuky reagovali aktivitou a zájmem.

Stanovená pravidla komunikace mezi pedagogy a žáky byla respektována. Systém rozvoje komunikačních dovedností není v rámci předmětu vytvořen. Hodnocení práce žáků bylo vždy zdůvodněno, v některých hodinách nepostrádalo povzbuzení a podnět pro další práci.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v rodinné výchově

Učivo je plánováno v souladu s osnovami vzdělávacího programu. Organicky jsou včleněny aktivity minimálního preventivního programu, které řadu daných témat prohlubují a obohacují. Stanovené cíle výuky v jednotlivých sledovaných hodinách byly velmi dobře promyšleny a realizovány. Bezprostřední příprava všech pedagogů na vyučování byla odpovědná, osnovami požadované pojetí předmětu se dařilo plnit.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Ve škole jsou k dispozici učebnice, potřebné množství odborných příruček, doplňujících publikací a videonahrávek. Pro doplnění je využíváno informačních možností internetu.

Většinou byly respektovány i nároky osnov na činnostní a netradiční metody a formy práce. Vhodně byla zařazována metoda volného psaní. V průběhu řízené diskuse učitelé kladli promyšleně otázky tak, aby žáci měli prostor pro vyjadřování vlastních názorů i formování svých postojů k důležitým oblastem lidského života. Dobře připravená práce pro dvojici nebo skupinu rozvíjela smysl pro kooperaci, vzájemnou pomoc a toleranci. Metody zvolené ve sledovaných hodinách byly efektivní. Podnětem pro rozvoj komunikativních dovedností jsou kromě možností diskutovat i referáty zpracovávané žáky a kvalitní vyjadřování učitelů.

Vstupní motivace byla vytvářena navozením potřebné situace nebo aktuálně k danému tématu vybraným žákovským referátem. Žáci otevřeně vyjadřovali své názory, byli aktivní. Výuka probíhala v přátelské a vstřícné atmosféře.

Průběh a výsledky vzdělávání v rodinné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a semináři z matematiky

Plánování výuky, časová dotace a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům. Výuka matematiky je v 7. ročníku doplněna volitelným předmětem seminář z matematiky. Příprava byla u všech vyučujících promyšlená. Stanovené výukové cíle byly reálné, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků. Vycházely z probíraných témat a v průběhu vyučovacích hodin se je dařilo úspěšně plnit.

Vyučování bylo sledováno u čtyř pedagogů. Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, jejichž estetická úroveň a podnětnost byly převážně velmi dobré, ojediněle průměrné. Učitelům a žákům jsou k dispozici učebnice z ucelené řady. Byly často využívány a podle potřeby doplňovány příklady ze sbírek úloh a nakopírovaným zadáním pro samostatné práce. K výbavě žáků patří matematické tabulky a kalkulátory. Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou celkově na velmi dobré úrovni. Práce s didaktickou technikou nebyla zařazena.

Organizace výuky, užité formy a metody byly celkově velmi dobré. Převážně bylo uplatněno frontální pojetí. V některých hodinách bylo voleno postupné řešení většího množství příkladů s narůstající obtížností. Důraz byl kladen na rozvíjení logického myšlení, prostorové představivosti a schopnosti abstrakce, na pochopení vzájemných souvislostí matematických jevů a rozvíjení schopnosti správně aplikovat probírané učivo. Ve většině sledovaných hodin byla uplatněna diferenciaci při zadávání samostatných prací a individuální pomoc odpovídající schopnostem žáků. Ti byli většinou aktivní, dokázali samostatně pracovat podle pokynů vyučujících a prokazovali převážně velmi dobré znalosti. Seminář z matematiky navazuje na povinné učivo, umožňuje procvičení a funkční rozvíjení jeho vzdělávacího obsahu.

Pouze v některých sledovaných hodinách byla použita promyšlená neformální vstupní motivace. Většinou byla nahrazena oznámením probíraného tématu nebo programu hodiny. Průběžná motivace byla realizována pobídkami, pochvalami a zařazováním aplikačních příkladů z praxe.

Vztah pedagogů a žáků měl charakter vzájemného respektu. Pravidla komunikace byla akceptována a dodržována. Prostor pro vyjádření vlastního názoru a argumentaci byl vytvořen. Sledovaná výuka probíhala v pozitivní přátelské atmosféře. Rozvoj komunikativních dovedností byl podporován přiměřeně možnostem exaktního matematického vyjadřování.

Provedená hodnocení výkonu žáků respektovala jejich individuální dispozice, byla zdůvodněná a objektivní. Žáci byli vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti za své výsledky. Pouze ojediněle nebylo z časových důvodů provedeno závěrečné zhodnocení práce žáků a shrnutí učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a semináři z matematiky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice

Výuka fyziky probíhala v souladu se zásadami základního vzdělávání. Stanovené cíle byly přiměřené stavu tříd, návaznost na předcházející témata byla zajištěna. Příprava na jednotlivé hodiny byla účelná.

Vyučování se konalo v odborné učebně fyziky, jejíž vybavení nábytkem a pomůckami je po nedávné rekonstrukci na velmi dobré úrovni. V lavicích je instalován rozvod malého elektrického napětí využívaný při žákovských měřeních. Pomůcky jsou uloženy v přilehlém kabinetu. Ve všech sledovaných hodinách byly efektivně využity pro demonstrační, příležitostně i žákovské pokusy. Práce s didaktickou technikou nebyla zařazena.

Hospitované hodiny měly z hlediska použitých metod a organizace vyučování převážně velmi dobrou úroveň. Struktura hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků, jejich aktivizace byla převážně účinná. Teoretické poznatky byly doplňovány příklady praktických aplikací. Při opakování a probírání nového učiva bylo využíváno dříve získaných znalostí a zkušeností, někdy formou žákovských referátů z odborné nebo encyklopedické literatury. Organizační

pokyny byly jasné a srozumitelné. Výklad byl podáván věcně správně, i když ve snaze o maximální zpřístupnění učiva mladším žákům byly používány některé fyzikální pojmy s drobnými nepřesnostmi. Vyučovací čas byl využíván efektivně.

Velmi dobré psychohygienické podmínky vytvářelo střídání činností, přiměřená náročnost a tempo výuky.

Vstupní motivace byla většinou omezena na oznámení vzdělávacího cíle. Průběžná motivace navozením problémové úlohy, uváděním příkladů z praxe, povzbuzováním byla využívána ve většině hodin.

Pravidla jednání byla dodržována. Ve výuce vládla pracovní atmosféra, žáci byli ukáznění. Jejich osobnost byla respektována. Verbální i neverbální projev vyučující, spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem byly celkově na velmi dobré úrovni. Hodnocení výkonů žáků bylo zdůvodněné a přiměřené vědomostem. Ve většině hodin bylo prováděno závěrečné zhodnocení práce třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v občanské výchově

Výuka předmětu probíhá podle účelně zpracovaných časově-tematických plánů. Vyučování, které bylo realizováno v čistých, světlých a esteticky upravených učebnách, zajišťovali tři vyučující. Jejich bezprostřední příprava byla zodpovědná a pečlivá, vycházela z reálně stanovených cílů. Učitelé uplatňovali převážně efektivní formy práce, vhodně využívali řízeného rozhovoru, skupinové výuky i problémového vyučování. Vzhledem k cílům občanské výchovy méně efektivní frontální práce byla pozorována pouze v jedné hodině.

Vhodnost a účelnost užitých metod u jednotlivých vyučujících spočívala především v promyšlené komunikaci se žáky, v zadávání zajímavých a podnětných úkolů a v zapojování žáků do plánování programu dalších vyučovacích hodin prostřednictvím referátů. V převážné části hodin byly průběžně pokládány podněcující a motivující otázky, které nutily k vytváření soudů a zaujímání postojů. Pouze jednomu vyučujícímu se i přes kultivovaný projev nepodařilo žáky zaujmout.

Učebnice jsou k dispozici v omezeném množství, ale názornost výuky v některých hodinách zvyšovalo využití kopírovaných materiálů a přehledných, stručných zápisů na tabuli. Didaktická technika využita nebyla.

Ve sledované výuce probíhala vytríbená komunikace, žáci dodržovali stanovená pravidla, vyučující je odpovídajícím způsobem průběžně hodnotili. Hodnocení, promyšlené zadávání úkolů a způsob zapojení žáků měly motivační charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání v občanské výchově měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově

Dlouhodobé plánování, časová dotace předmětu a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním dokumentům vzdělávacího programu. Časově-tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami. Bezprostřední příprava učitelky na výuku byla celkově dobrá.

Materiální vybavení a estetická úroveň výzdoby odborné učebny hudební výchovy byly velmi dobré. V organizaci vyučování, ve volbě forem a metod byly ve sledovaných hodinách rozdíly.

Jen v části výuky byla zřetelná přitažlivá motivace učiva a zařazen vhodný soubor činností s důrazem na společnou hudební aktivitu učitelky a žáků. Jen zde byl těžištěm zpěv, vhodné zařazení rytmizace a melodizace textů a hra na orffovské hudební nástroje. Dobře bylo pracováno se zpěvníkem a dalším notovým materiálem. Využit byl i radiomagnetofon. Psychohygienické podmínky byly dodržovány střídáním činností, přiměřenou náročností a tempem výuky. Žáci se celkem dobře sluchově orientovali v jednoduchých tónových celcích. V části sledovaných hodin výše uvedené prvky chyběly. Jednotvárně pojaté hodiny byly pro žáky málo přitažlivé a neposkytovaly prostor pro jejich hudební uplatnění.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově byly hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání pravidelně zadávanými prověrkami z hlavních předmětů a komerčními výstupními testy z českého jazyka, cizích jazyků a matematiky pro první a druhý stupeň. Získává tak základní informace o jevech v pedagogickém procesu. Zjištěné údaje jsou shromažďovány, poskytovány pedagogům a stávají se součástí východisek pro další práci. Ze závěrů vyplývající úkoly jsou zadávány příslušným učitelům, jejich plnění je kontrolováno.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávacího procesu ve výše uvedených předmětech na prvním stupni jsou průměrné, na druhém stupni velmi dobré.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Mateřská škola

Sledovaná součást je jednotřídní mateřskou školou s kapacitou 26 dětí. Ke dni inspekce je kapacita naplněna. Výchovně-vzdělávací program je realizován podle doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy zajišťují na plný pracovní úvazek dvě pedagogické pracovnice s příslušnou odbornou kvalifikací. Jedna z nich je ředitelem subjektu pověřena vedením v oblasti plánování, organizace chodu zařízení, kontroly i hodnocení. Skladba úvazků přímé výchovné práce odpovídá podmínkám jednotřídního zařízení. Umožňuje tzv. překrývání služeb, při němž se může optimálně realizovat skupinová či individuální práce s dětmi. Obě učitelky mají ředitelem jasně stanoveny pracovní povinnosti. Informační systém uvnitř mateřské školy je vzhledem k její velikosti jednoduchý. Realizuje se zejména ústní formou při běžném denním styku. Vedoucí učitelka se zúčastňuje zasedání pedagogické rady, kde předkládá zprávy o činnosti mateřské školy. Metodické vedení pedagogických pracovnic není průkazně doloženo. Vedoucí učitelka sice vykonává kontrolní a hospitační činnost, ale záznamy jsou spíše popisné, sledované cíle nejsou zaměřeny na metody a formy práce učitelky, převažují kladná zjištění. Chybí výraznější akcent na modernizaci pedagogického procesu. Profesionální růst učitelek se odvíjí od sebevzdělávání, které je bohaté. V průběhu inspekce se prokázala orientace obou učitelek v moderní odborné literatuře. Také plánování je z velké části založeno na námětech z pedagogických publikací.

Účast na seminářích dalšího vzdělávání je nižší, realizuje ji jen vedoucí učitelka. Témata ne vždy odpovídají aktuálním potřebám školy. Hodnocení zaměstnanců mateřské školy je pravidelně prováděno ředitelem subjektu dle stanovených kritérií za součinnosti vedoucí učitelky. Má motivační charakter.

Pro převažující pozitivní zjištění byly personální podmínky vzdělávání v mateřské škole hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí spolu se školní družinou v samostatné budově v bezprostřední blízkosti základní školy. Předškolní vzdělávání probíhá v přízemí, pro mimoškolní činnosti jsou určeny prostory v prvním patře. Stejně jako kmenová budova i tato byla v nedávné době kompletně rekonstruována, což pozitivně ovlivnilo funkčnost i estetiku prostředí. Prostory pro děti jsou optimálně velké, světlé, přiměřeně vytápěné. Denní část je rozdělena na třídu se stoly, jejichž velikost je přizpůsobena různému tělesnému vzrůstu dětí, a hernu s kobercem. Část prostoru je vyčleněna na tělocvičnu vybavenou vhodným nářadím a náčiním. Stabilní ložnice je menších rozměrů, ale vzhledem k nabídce tzv. nespavého režimu pro zájemce vyhovuje svému účelu. Do přilehlé kuchyňky se dováží strava ze školní kuchyně, zde se předkládá na servírovací stoly (při svačině) nebo vydává servírovacím okénkem (při obědě).

Mateřské škole je vyčleněn i menší venkovní prostor s altánem, pískovištěm a několika moderními dřevěnými prvky pro sportovní a relaxační aktivity.

Nábytek je nový či zánovný, působí vkusně a vyhovuje potřebě mít věci pro děti uloženy viditelně, přehledně a v jejich dosahu. Podnětně působí různé koutky pro námětovou hru. Hračky, pomůcky, výtvarný a pracovní materiál, hudebniny a knihy jsou k dispozici v hojném množství a velmi dobré kvalitě. Část inventáře je uložena v kabinetu.

Veškeré prostory jsou esteticky vyzdobeny. Ve třídě však chybí výraznější podíl dětských výrobků či zřetelnější ilustrace právě probíhajícího tématu. Naopak v šatně jsou nápadité dětské práce vystaveny.

Vedoucí učitelka má jasnou představu o dalším rozvoji materiálně-technického vybavení mateřské školy. Ve spolupráci s ředitelem školy a zřizovatelem ji postupně naplňuje.

Velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizaci zvoleného výchovně-vzdělávacího programu.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Mateřská škola má zpracovaný školní vzdělávací program vycházející z výše zmíněného Rámcového vzdělávacího programu a z podmínek školy. Stanovuje si základní dlouhodobé cíle orientované na emocionální oblast a vytváření pozitivních vzájemných vazeb navazujících na rodinnou výchovu. Formuluje rovněž prostředky jejich plnění a témata, která budou ve školním roce realizována. Ve školním programu zatím nejsou vytčena pravidla a kritéria evaluace. Třídní program rozpracovává jednotlivá témata a podtémata s jejich dílčími cíli i konkrétními činnostmi. Přemíra krátkodobých cílů někdy brzdí učitelky v promýšlení kompaktních, na prožitek zaměřených a gradujících tematických celků. Přes tento nedostatek je forma plánování funkční.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Ochrana osobních údajů a dat je zajištěna před jejich zneužitím.

Hodnocení programu je pravidelné, je však výhradně zaměřeno na výsledky dětí. Jednou z forem jsou individuální záznamy o dětech. Chybí hlubší reflexe dlouhodobých cílů a vlastní odborné práce (tzv. autoevaluace).

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti nebyla vždy přizpůsobena potřebám dětí. Spontánní a řízené činnosti se sice časově vyvažovaly, avšak dětská hra byla nevhodně přerušována, čímž ztrácela plynulost a gradaci. Tzv. režimové momenty (svačina, hygiena) byly příliš organizované a docházelo při nich k prostojům. Pozitivně působila velmi klidná, přátelská atmosféra třídy.

Mateřská škola se snaží o účinnou spolupráci s rodiči. Dostatečně je informuje, nabízí vhodný adaptační režim, pořádá různé společné akce a dává rodičům prostor k vyjádření formou anonymních dotazníků.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Sledovány byly spontánní a řízené aktivity vedené ve dvou dnech společně oběma učitelkami.

Spontánní činnosti

Spontánní hra se rozvinula v celé ploše třídy v několika herních skupinách. Převažovaly kvalitní námětové hry podpořené množstvím pomůcek či převleků. Děti při nich bohatě uplatňovaly fantazii, rozvíjely sociální vztahy i schopnost vzájemné komunikace. I v konstruktivních hrách se děti mohly realizovat. Jejich výtvořiny svědčily o prostorové představivosti, ale i o smysluplnosti práce – většinou byly využity při další hře, soutěži apod. Nabídku her učitelky rozšiřovaly zajímavými pracovními či výtvarnými aktivitami. Děti se jich s chutí účastnily, pracovaly pečlivě a se zaujetím. Negativním jevem byla výše zmíněná nekompaktnost časového prostoru pro hru a rovněž absence společného zhodnocení této pro děti dominantní činnosti.

Kvalita spontánních činností byla velmi dobrá.

Řízené činnosti

Řízené aktivity byly vedeny tradičními způsoby bez většího podílu nápaditých motivací či netradičních metod a forem práce. Převažoval didakticky vedený záměr, který zamezil lehkosti, hravosti a vedl spíše k pasivnímu přijímání poznatků. Otázky kladené učitelkou jen málo podporovaly rozvoj komunikačních dovedností. Děti odpovídaly pouze jednoslovně, nebyly podporovány v přemýšlení, diskusi, hledání různých řešení apod. Činnost je proto přestávala bavit a její efektivita se vytrácela. Zajímavé nápady učitelky (např. skupinová výtvarná činnost či práce s fantazií v komunitním kruhu) nebyly dotaženy do té míry, aby z nich bylo možno výtěžit bohatší prožitky, prostředky přirozeného učení či řešení problémů. K prožitku naopak vedl závěr jedné z činností, kdy se učitelkám podařilo vygradovat příběh a humorně motivovat děti na činnosti v dalších dnech. Výrazným pozitivním prvkem byla příznivá atmosféra s velmi klidným a vnímavým jednáním obou učitelek. Průkazně je tak plněn hlavní dlouhodobý cíl vytčený ve školním programu.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako standardní, dobré.

Průběhové výsledky vzdělávání

Pohybový rozvoj dětí odpovídá jejich věkovým zvláštnostem. Děti měly v průběhu inspekce odpovídající prostor k pohybu při spontánních činnostech, naopak v řízených aktivitách převažovaly statické polohy.

Sebeobslužné dovednosti stejně jako autonomní chování dětí je někdy potlačováno verbalismem učitelek a organizovaností tzv. režimových momentů. Děti spoléhají na pokyny učitelek, utvrzují se u nich o správnosti svého počínání, mají malý prostor k samostatnému a zodpovědnému jednání v rámci stanovených pravidel.

Úroveň řečových dovedností rovněž odpovídá věku. I zde byla tato oblast více sledovatelná při spontánních řečových projevech než při záměrně řízených aktivitách.

V průběhu herních činností bylo patrné, že děti umí spolupracovat, domlouvat se a přijímat různé role. Jsou ohleduplné a slušné.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Posouzením sledovaných ukazatelů - úrovně plánování a přípravy, motivace, organizace, metod a forem práce, interakce, komunikace a hodnocení byla výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole celkově hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byly provedeny tematicky zaměřené inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“ a „Výchova k lidským právům a toleranci“, jejichž výsledky budou zapracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu, a tematicky zaměřená inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů“.

Tematické zjišťování v oblasti sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů ve školách a školských zařízeních

Škola má vypracovaný prakticky zaměřený minimální preventivní program, který je vedením školy sledován a čtvrtletně vyhodnocován na jednáních pedagogické rady. Stanovený metodik prevence sociálně-patologických jevů spolupracuje s třídními učiteli a ostatními zaměstnanci školy. Důraz je kladen na důsledné sledování negativních jevů a včasné řešení eventuálních problémů. V rámci třídních schůzek jsou formou krátkých vstupů nebo předáváním letáků a brožurek o dané tematice informováni rodiče. Ve školní budově je cíleně vytvářeno estetické a příjemné vzdělávací prostředí. Vyskytnuvší se negativní jevy jsou řešeny bezodkladně, jejich četnost klesá.

Škola se problematikou prevence sociálně-patologických jevů zabývá. Přijatý systém se osvědčuje, je účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení Benešovy základní školy Plzeň, Doudlevecká 35 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT dne 5. listopadu 2002, čj 29 279/02-21
2. Zřizovací listina Benešovy základní školy Plzeň, Doudlevecká 35 vydaná Městem Plzní dne 19. března 2003, bez čj.
3. Dodatek ke zřizovací listině, bez čj., ze dne 16. července 2004
4. Školní vzdělávací program mateřské školy včetně příloh
5. Třídní vzdělávací program mateřské školy
6. Přehled výchovné práce v mateřské škole ve školním roce 2004/2005

7. Přihlášky do mateřské školy pro školní rok 2004/2005
8. Evidenční listy ve školním roce 2004/2005
9. Přehled docházky dětí mateřské školy ve školním roce 2004/2005
10. Popis pracovních povinností zaměstnanců mateřské školy pro školní rok 2004/2005
11. Rozvrh pracovní doby učitelek mateřské školy pro školní rok 2004/2005
12. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25018/98-22
13. Modelový učební plán s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50.
14. Učební plán Benešovy základní školy pro školní rok 2004/2005
15. Kronika školy
16. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
17. Třídní knihy tříd I. A, II. A, III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B – školní rok 2004/2005
18. Třídní výkazy a katalogové listy tříd I. A, II. A, III. A, III. B, IV. A, IV. B, V. A, V. B, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B – školní rok 2004/2005
19. Roční plán školy pro školní rok 2004/2005 ze dne 1 září 2004
20. Organizační řád ze dne 31. ledna 2001
21. Provozní řád školy ze dne 31. ledna 2001
22. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004
23. Školní řád ze dne 3. ledna 2005
24. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
25. Záписы z jednání pedagogické rady pro školní roky 2003/2004 a 2004/2005
26. Záписы z jednání metodického sdružení prvního stupně, předmětových sekcí a garantů předmětů na druhém stupni pro školní rok 2004/2005
27. Písemnosti žáků, žakovské knížky pro školní rok 2004/2005
28. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků s osobními čísly: 911, 1439, 932, 974, 1432, 1434, 958, 946, 927, 941, 957, 1992, 950, 13821, 14872, 11431, 1422
29. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní rok 2004/2005
30. Hospitační záznamy ředitele a zástupkyně ředitele školy pro školní rok 2004/2005
31. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků a Kritéria stanovení odměn ze dne 3. ledna 2004
32. Plán činnosti výchovné poradkyně pro školní rok 2004/2005
33. Preventivní program pro školní rok 2004/2005
34. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Dobré personální podmínky v základní škole umožňují plnit přijatý vzdělávací program. Organizace provozu školy je funkční. Kontrolní činnost postihuje všechny oblasti činnosti školy. Metodické vedení vykazuje nedostatky v oblasti inovace pedagogického procesu zejména na prvním stupni. Informovanost zaměstnanců, žáků i rodičů je velmi dobře zajištěna.

Kvalitní prostorové možnosti, vybavení pomůckami a didaktickou technikou umožňují plnění vzdělávacího programu.

Reálná výuka je v souladu se vzdělávacím programem Základní škola kromě učebního plánu předmětu tělesná výchova na druhém stupni ve třídách s označením „B“. V oblasti metod a forem práce převažovala na druhém stupni dobře zorganizovaná frontální výuka s aktivizujícími prvky. Na prvním stupni činnosti pojetí požadované osnovami ani kooperativní techniky učení nebyly zastoupeny. Sledovaná výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře.

Personálně velmi dobré zajištění vzdělávání v mateřské škole vychází z odborné kvalifikace pedagogického sboru.

Velmi dobré materiální podmínky umožňují bezproblémové plnění stanoveného vzdělávacího programu.

Vzdělávání v mateřské škole v souladu s deklarovanými dokumenty upřednostňuje citovou výchovu, což se pozitivně odráží ve vysoké kvalitě vzájemných vztahů. Dětem je poskytována péče v klidném a bezpečném prostředí. Velmi dobrá úroveň spontánních činností dokládá pozornost věnovanou učitelkami této oblasti.

Ve sledovaných řízených činnostech byl malý podíl inspirativních prvků vnášejících hravost a tvořivost a stimuluje hluboký dětský prožitek.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Křenek	Křenek v. r.
Člen týmu	PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
Člen týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
Člen týmu	Mgr. Karel Nováček	Nováček v. r.
Člen týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Rusnoková v. r.
Člen týmu	Mgr. Marcela Šimková	Šimková v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Štilip	Štilip v. r.
Člen týmu	Jarmila Horová	Horová v. r.
Člen týmu	Darina Lišaníková v. r.	Lišaníková v. r.

V Klatovech dne 23. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát – pracoviště Klatovy, Voříškova 823, 339 01 Klatovy. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 14 dnů.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Čestmír Kunz

Č. Kunz v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Magistrát Města Plzně, odbor školství, mládeže a tělovýchovy Kopeckého sady 11 301 00 Plzeň	15. dubna 2005	d2-1011/05-2166
Krajský úřad Plzeňského kraje Odbor školství, mládeže a sportu Škroupova 18 306 13 Plzeň	15. dubna 2005	d2-1011/05-2166
Školská rada při Benešově základní škole Plzeň, Doudlevecká 35	15. dubna 2005	d2-1011/05-2166

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.